

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

**Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija,
Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija**

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genel Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 12. april 2023.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

**Odluka po zahtevu zastupnika žrtava za preispitivanje naloga Pretresnog panela
II o obelodanjivanju prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom**

Vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca
Aleks Vajting

Branilac Hašima Tačija
Gregori Kiho

Zastupnik žrtava
Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija
Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija
Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija
Venkatešvari Alagendra

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu člana 40(2) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 79, 113(1), 116(1) i (3) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik) donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 13. decembra 2022, nakon što je odbrana Hašima Tačija (u daljem tekstu: Tačijeva odbrana) podnela zahtev za obelodanjivanje prijavnih obrazaca i propratnog materijala žrtava-učesnika u postupku koje će takođe svedočiti na suđenju kao svedoci tužilaštva (u daljem tekstu: svedoci s dvojnim statusom),¹ sudija za prethodni postupak doneo je odluku kojom je taj zahtev odbio.²
2. Dana 9. januara 2023, Tačijeva odbrana podnela je zahtev za odobrenje da uloži žalbu na odluku sudije za prethodni postupak.³

¹ F00706, specijalizovani tužilac, *Thaçi Defence Motion for Disclosure of Witnesses with Dual Status* /Zahtev Tačijeve odbrane za obelodanjivanje podataka o svedocima s dvojnim statusom/, 21. februar 2022. Specijalizovano tužilaštvo i zastupnik žrtava podneli su odgovore 3. marta 2022, v. F00722, specijalizovani tužilac, *Prosecution Response to "Thaçi Defence Motion for Disclosure of Witnesses with Dual Status"* /Odgovor tužilaštva na zahtev Tačijeve odbrane za obelodanjivanje podataka o svedocima s dvojnim statusom/, 3. mart 2022; F00723, zastupnik žrtava, *Victims' Counsel Response to Thaçi Defence Motion for Disclosure of Witnesses with Dual Status* /Odgovor zastupnika žrtava na zahtev Tačijeve odbrane za obelodanjivanje podataka o svedocima s dvojnim statusom/, 3. mart 2022. Tačijeva odbrana je podnela repliku 8. marta 2022, v. F00728, specijalizovani branilac, *Thaçi Defence Consolidated Reply to Prosecution and Victims' Counsel Responses to "Thaçi Defence Motion for Disclosure of Witnesses with Dual Status"* /Objedinjena replika Tačijeve odbrane na odgovore tužilaštva i zastupnika žrtava na zahtev Tačijeve odbrane za obelodanjivanje podataka o svedocima s dvojnim statusom/, 8. mart 2022.

² F01153, sudija za prethodni postupak, *Decision on Thaçi Defence's Request for Disclosure of Dual Status Witnesses* /Odluka po zahtevu Tačijeve odbrane za obelodanjivanje podataka o svedocima s dvojnim statusom (u daljem tekstu: odluka sudije za prethodni postupak o obelodanjivanju), 13. decembar 2022.

³ F01192, specijalizovani branilac, *Thaçi Defence Request for Certification to Appeal the "Decision on Thaçi Defence's Request for Disclosure of Dual Status Witnesses" (F01153)* /Zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku po zahtevu za obelodanjivanje podataka o svedocima s dvojnim statusom/, 9. januar 2023. Sudija za prethodni postupak je u stavu 46(h) te odluke produžio rok za podnošenje zahteva za odobrenje ulaganja žalbe do 9. januara 2023. V. takođe F01217, specijalizovani tužilac, *Prosecution Response to Thaçi Defence Request for Certification to Appeal Decision F01153* /Odgovor tužilaštva na zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F01153/, 20. januar 2023; F01218, zastupnik žrtava, *Victims' Counsel's Response to Thaçi Defence Request for Certification to Appeal the "Decision on Thaçi Defence's Request for Disclosure of Dual Status Witnesses" (F01153)* /Odgovor

3. Dana 30. januara 2023, panel je odbio zahtev za odobrenje ulaganja žalbe, ali je konstatovao da bi se „zbog načina na koji je režim obelodanjivanja regulisan Pravilnikom, moglo doći u situaciju da odbrana ne dobije informacije koje bi mogle biti relevantne za njenu argumentaciju, što bi moglo uticati na kredibilitet, pouzdanost i snagu dokaza tužilaštva. Ako bi se to pitanje zanemarilo, to bi moglo negativno da se odrazi na prava optuženih“. Stoga je panel pozvao strane u postupku i zastupnika žrtava da na konferenciji za pripremu izvođenja dokaza tužilaštva iznesu usmena izjašnjenja o obelodanjivanju prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom.⁴

4. Dana 15. februara 2023, na konferenciji za pripremu izvođenja dokaza tužilaštva, strane u postupku i zastupnik žrtava izneli su usmena izjašnjenja o toj stvari.⁵

5. Dana 6. marta 2023, pozivajući se na usmena izjašnjenja, panel je izdao nalog tužilaštvu i zastupniku žrtava da mu dostave svoja zapažanja o redakcijama, nakon čega će panel stranama u postupku dostaviti redigovane verzije odeljka 2 prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom, a u izuzetnim slučajevima, ako je odeljak 2 nerazumljiv bez propratnog materijala, dostaviće im i taj propratni materijal (u daljem tekstu: pobijani nalog).⁶

6. Dana 14. marta 2023, zastupnik žrtava je na osnovu pravila 79 podneo zahtev za preispitivanje i poništenje pobijanog naloga (u daljem tekstu: zahtev).⁷

zastupnika žrtava na zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku po zahtevu za obelodanjivanje podataka o svedocima s dvojnim statusom/, 20. januar 2023.

⁴ F01237, pretresni panel, *Decision on Taçi Defence Request for Leave to Appeal Decision on Disclosure of Dual Status Witnesses* /Odluka po zahtevu Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku o obelodanjivanju podataka o svedocima s dvojnim statusom/, 30. januar 2023, stavovi 27-28.

⁵ Engleski transkript (konferencije za pripremu izvođenja dokaza tužilaštva), 15. februar 2023, str. 2021, red 17 i dalje.

⁶ F01348, pretresni panel, *Order on the Disclosure of Application Forms Pertaining to Dual Status Witnesses* /Nalog o obelodanjivanju prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom/, 6. mart 2023, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogima 1-3.

⁷ F01371, zastupnik žrtava, *Victims' Counsel's Request for Reconsideration of the "Trial Panel's Order on the Disclosure of Application Forms Pertaining to Dual Status Witnesses with Strictly Confidential and Ex Parte*

II. MERODAVNO PRAVO

7. Relevantni deo pravila 79 glasi:

U izuzetnim okolnostima i kada je dokazana očigledna greška u rasuđivanju ili kada je neophodno ponovno razmatranje da bi se izbegla nepravda, panel može, na zahtev [...] zastupnika žrtava, [...] ponovo razmotriti svoje odluke.

8. Termin „izuzetne okolnosti“ u pravilu 79 znači da preispitivanje nije mera koja se redovno koristi.⁸

9. Strana koja traži preispitivanje snosi teret dokazivanja da je veće očigledno pogrešilo u rasuđivanju ili da je preispitivanje neophodno da bi se izbegla nepravda.⁹ Strane u postupku ne mogu da koriste zahteve za preispitivanje kao „mehanizam [...] da bi se popravili nedostaci koje sadrže zahtevi strana u postupku ili osporavale odluke veća i izbegla pravila postupka kojima se reguliše odobravanje žalbe na odluke pretresnog veća“.¹⁰ Reč „može“ u pravilu 79 znači da

Annexes 1-3” /Zahtev zastupnika žrtava za preispitivanje naloga pretresnog veća o obelodanjivanju prijavnih obrazaca svedoka sa dvojnim statusom sa strogo poverljivim i ex parte prilogima 1-3/, 14. mart 2023, poverljivo. Javna redigovana verzija zavedena je 21. marta 2023. (F01371/RED).

⁸ ICTY, *Prosecutor v. Mićo Stanišić & Stojan Zupljanin*, IT-08-91-A, Decision on Mico Stanišić’s Motion Seeking Reconsideration of Decision on Stanišić’s Motion for Declaration of Mistrial and Zupljanin’s Motion to Vacate Trial Judgment, 24. jul 2014, stav 12. V. takođe ICTY, *Prosecutor v. Haradinaj et al.*, IT-04-84, Trial Chamber, Decision on Prosecution Motion for Reconsideration of Majority Decision Denying Admission of Document Rule 65 ter Number 03 or in the Alternative Certification of the Majority Decision with Partly Dissenting Opinion of Judge Delvoie, 27. februar 2012, stav 12, gde se upućuje na ICTR, *Prosecutor v. Laurent Semanza*, ICTR-97-20-T, Decision on Defence Motion to Reconsider – Decision Denying Leave to Call Rejoinder Witnesses, 9. maj 2001, stav 8.

⁹ ICTY, *Prosecutor v. Haradinaj et al.*, IT-04-84, Trial Chamber, Decision on Prosecution Motion for Reconsideration of Majority Decision Denying Admission of Document Rule 65 ter Number 03 or in the Alternative Certification of the Majority Decision with Partly Dissenting Opinion of Judge Delvoie, 27. februar 2012, stav 11, gde se citira ICTY, *Prosecutor v. Vlastimir Djorđević*, IT-05-87/1-T, Trial Chamber, Decision on Vlastimir Dorđević’s Motion for Reconsideration or Certification to Appeal Regarding Proposed Expert Mr Aleksandar Pavić, 23. april 2010, stav 6.

¹⁰ ICTY, *Prosecutor v. Haradinaj et al.*, IT-04-84, Trial Chamber, Decision on Prosecution Motion for Reconsideration of Majority Decision Denying Admission of Document Rule 65 ter Number 03 or in the Alternative Certification of the Majority Decision with Partly Dissenting Opinion of Judge Delvoie, 27. februar 2012, stav 12, gde se citira ICTY, *Prosecutor v. Jadranko Prlić et al.*, IT-04-74-T, Decision Regarding Requests Filed by the Parties for Reconsideration of Decisions by the Chamber, 2. april 2009, str. 3.

je stvar diskrecione odluke da li će panel iskoristiti to ovlašćenje i naložiti preispitivanje.¹¹

10. Nove činjenice i argumenti nastali nakon donošenja pobijanog naloga mogu biti relevantni za odluku o tome da li je potrebnii kriterijum (očigledna greška u rasuđivanju ili izbegavanje nepravde) ispunjen.¹² Da bi to postigla, strana koja podnosi zahtev mora da pokaže i kako te nove činjenice ili argumenti opravdavaju preispitivanje.¹³

11. Ako se novim informacijama koje iznosi podnosilac zahteva samo dopunjava već izneta argumentacija, preispitivanje se može odbiti zato što podnosilac zahteva prilikom iznošenja novih informacija nije pokazao da su one po prirodi takve da predstavljaju novu okolnost zbog koje je preispitivanje opravdano.¹⁴

12. Zahtev za preispitivanje nije prilika za ponovno raspravljanje nekog pitanja.¹⁵ Načelo pravosnažnosti nalaže da se diskreciono pravo na preispitivanje ranijih odluka koristi samo u posebnim slučajevima, i zato podnosilac u zahtevu mora da ispuni stroge kriterijume.¹⁶

¹¹ V. ICTY, *Prosecutor v Zoran Žigić*, IT-98-30/1-A, Appeals Chamber, Decision on Zoran Žigić's "Motion for Reconsideration of Appeals Chamber Judgement, It-98-30/1-A Delivered on 28 February 2005", 26. jun 2006, stav 5 i fusnota 11. V. takođe ICTR, *Prosecutor v Bagosora et al*, ICTR-98-41-A, Decision on Interlocutory Appeal from Refusal to Reconsider Decisions Relating to Protective Measures and Application for a Declaration of "Lack of Jurisdiction", 2. maj 2002, stav 10.

¹² KSC-BC-2020-07, F00546, Pretresni panel II, *Decision on Request for Certification or Reconsideration of F00541* /Odluka po zahtevu za odobrenje ulaganja žalbe ili preispitivanje odluke F00541/, 1. februar 2022, stav 14; KSC-BC-2020-07, F00353, Pretresni panel II, *Decision on the Defence Requests for Reconsideration of Decision F00328* /Odluka po zahtevima odbrane za preispitivanje odluke F00328/ 7. oktobar 2021, stav 14.

¹³ V. ICTY, *Prosecutor v. Jadranko Prlić et al.*, Appeals Chamber, IT-04-74, Decision on Jadranko Prlić's Interlocutory Appeal Against the Decision on Prlić Defence Motion for Reconsideration of the Decision on Admission of Documentary Evidence, 3. novembar 2009, stav 18.

¹⁴ ICTY, *Prosecutor v. Jadranko Prlić et al.*, Appeals Chamber, IT-04-74, Decision on Jadranko Prlić's Interlocutory Appeal Against the Decision on Prlić Defence Motion for Reconsideration of the Decision on Admission of Documentary Evidence, 3. novembar 2009, stav 19.

¹⁵ ICTR, *Juvénal Kajelijeli v. Prosecutor*, Appeals Chamber, ICTR-98-44A-A, Judgment, 23. maj 2005, stavovi 204-205.

¹⁶ MICT, *Prosecutor v. Jean de Dieu Kamuhanda*, Appeals Chamber, MICT-13-33-AR90, Decision on Kamuhanda's Appeal of Decision on Motion for Appointment of *Amicus Curiae* Prosecutor to Investigate Prosecution Witness Gek, 8. decembar 2015, stav 16.

III. IZNETA ARGUMENTACIJA

13. Argumentacija zastupnika žrtava grupisana je u četiri dela, u kojima on tvrdi sledeće: (i) u odlukama Pretresnog panela I, uključujući jednu odluku koja se izričito bavi pravilom 113(1) a koja je izdata nakon njegovih poslednjih izjašnjenja pred Pretresnim panelom II, zastupa se stav da je pravilom 113(1) zabranjeno obelodanjivanje prijavnih obrazaca; (ii) takvo tumačenje pravila 113(1) podudara se s tumačenjem te odredbe od strane sudije za prethodni postupak; (iii) Pravilnik je nedvosmislen u pogledu neobelodanjivanja prijavnih obrazaca žrtava u svim fazama postupka, i (iv) diskreciono pravo za izdavanje naloga za obelodanjivanje prijavnih obrazaca nastaje samo ako je panel odlučio da ne primeni pravilo 113(1) iz razloga pravičnosti, a u tu fazu se ne sme doći zbog nedvosmislene zabrane iz pravila 113(1).

IV. DISKUSIJA

14. Panel će sada razmotriti argumentaciju zastupnika žrtava po redosledu iz zahteva.

A. PRAVILO 113(1) PO TUMAČENJIMA PRETRESNOG PANELA I I SUDIJE ZA PRETHODNI POSTUPAK

15. Zastupnik žrtava tvrdi da se u odlukama Pretresnog panela I, uključujući i jednu odluku koja se izričito bavi pravilom 113(1) a koja je izdata nakon izjašnjenja o toj stvari pred panelom, zastupa stav da je pravilom 113(1) zabranjeno obelodanjivanje prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom.¹⁷ On tvrdi da je jedna od posledica pobijanog naloga to što će različiti paneli Specijalizovanih veća

¹⁷ Zahtev, stavovi 15-18.

primeniti različite pristupe tom pitanju, što može dovesti do „nepoželjne situacije“ jer dovodi do „nepomirljivih tumačenja“ pravila 113(1).¹⁸

16. Panel je svestan činjenice da se stav Pretresnog panela I razlikuje od stava ovog panela u pogledu obelodanjivanja redigovanih verzija odeljka 2 prijavnog obrasca svedoka s dvojnim statusom stranama u postupku. U predmetu *Tužilac protiv Saljiha Mustafe*, iako to nije bilo raspravljano, Pretresni panel I nije naložio da se prijavni obrasci svedoka s dvojnim statusom dostave stranama u postupku. U predmetu *Tužilac protiv Pjetera Šalje*, Pretresni panel I je zaključio da „obelodanjivanje identiteta lica s dvojnim statusom žrtve-svedoka ne podrazumeva obelodanjivanje prijava relevantnih žrtava i propratnog materijala, kao što je jasno predviđeno drugom rečenicom u pravilu 113(1) Pravilnika “. ¹⁹

17. Zastupnik žrtava je stoga zaključio da je Pretresni panel I u dva predmeta zauzeo stav da dostavljanje prijavnih obrazaca odbrani nije potrebno, odnosno nije obavezno u datim okolnostima. Zastupnik žrtava takođe smatra da se njegovo tumačenje pravila 113(1) poklapa s tumačenjem sudije za prethodni postupak u ovom predmetu, koji je zaključio da se neobelodanjivanjem prijavnih obrazaca ne bi povredila prava odbrane.²⁰ Ovaj panel je zauzeo drugačiji stav na osnovu okolnosti koje je imao pred sobom, a naročito s obzirom na to da je odbrana pokazala da bi informacije iz prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom mogle biti od značaja za njenu pripremu. To samo po sebi ne predstavlja očiglednu grešku u rasuđivanju u pobijanom nalogu, niti da ga je neophodno preispitati da bi se izbegla nepravda. Odluke jednog pretresnog panela nisu obavezujuće za druge panele, a svaki panel ima diskreciono pravo u odlučivanju koje zavisi od

¹⁸ Zahtev, stav 19.

¹⁹ KSC-BC-2020-04, F00433, Pretresni panel I, *Decision on victims' procedural rights during trial and related matters* /Odluka o procesnim pravima žrtava tokom suđenja i povezanim pitanjima/ 24. februar 2023, poverljivo, stav 58. Step en tajnosti tog podneska promenjen je u „javno“ 6. marta 2023.

²⁰ Zahtev, stavovi 22-25.

okolnosti koje su mu predložene. Isto tako, ni tumačenje pravila 113(1) od strane sudije za prethodni postupak nije obavezujuće za ovaj panel.

18. Svrha osporavanog naloga u praksi nije da zastupniku žrtava ili tužilaštvu nametne obavezu obelodanjivanja bez obzira na uslove propisane Pravilnikom, već da obezbedi neophodno korektivno sredstvo kako bi se izbeglo moguće nanošenje nepravde odbrani, do čega bi moglo doći ako odbrana ne bi imala pristup informacijama od potencijalnog značaja za njenu argumentaciju, pa i sposobnosti panela da oceni kredibilitet i pouzdanost određenih svedoka. Pristup za koji se panel odlučio u ovom slučaju, dakle, u skladu je sa intencijom Zakona i Pravilnika da obezbede pravičan postupak i omoguće panelu da utvrdi istinu.²¹

19. Panel je u pobijanom nalogu naveo razloge iz kojih je – iskoristivši svoje diskreciono pravo, kao i da bi se izbeglo nanošenje nepravde odbrani – naložio da se odbrani dostave redigovane verzije odeljka 2 prijavnih obrazaca. Panel u nastavku podseća na najbitnije premise svog zaključka:

- a) Članom 21(4)(f) garantuje se pravo optuženom da ispita, ili da se za njega ispituju, svedoci protiv njega.²² To pravo, kao i sva druga prava propisana Zakonom, moraju se tumačiti tako da se garantuje njegova delotvornost.
- b) Pravilo 113 nalazi se u Poglavlju 8 Pravilnika, kojim je regulisano učešće žrtava u postupku. Pravilom 113 propisan je postupak ocene prijave žrtava za učešće u postupku, odlučivanja o njihovim prijavama i šta uopšte podrazumeva odobrenje učešća u postupku. Njime nije regulisano pod kojim okolnostima se prijavni obrasci svedoka s dvojnim statusom obelodanjuju odbrani.²³

²¹ Članovi 1(2), 19(2), 21(2), 39(3) i (13) i 40(2); pravila 116(1) i (3), 132, 143(2)(c).

²² Pobijani nalog, stav 13.

²³ Pobijani nalog, stav 15.

- c) Položaj žrtve s dvojnim statusom razlikuje se od žrtve koja nema taj status jer se identitet i ranije izjave žrtava s dvojnim statusom obelodanjuju odbrani u skladu s pravilom 102, budući da su oni svedoci tužilaštva.²⁴ Pitanja kredibiliteta i pouzdanosti svedoka od neposrednog su značaja za odbranu jer bi oni mogli da iznesu inkriminišuće dokaze koji su relevantni za utvrđivanje krivice optuženih.
- d) Nema osnova za tvrdnju da je svrha načela neobelodanjivanja prijavnih obrazaca žrtava koje učestvuju u postupku iz pravila 113(1) da se odbrani uskrati pristup informacijama koje bi mogle biti bitne za njenu sposobnost da ospori kredibilitet ili pouzdanost svedoka tužilaštva.²⁵
- e) Odgovori svedoka na pitanja iz odeljka 2 prijavnog obrasca mogu da sadrže informacije koje bi, ako su u posedu tužilaštva, mogle da podležu obelodanjivanju po pravilu 103, i koje bi mogle da odudaraju od ranijih izjava tog svedoka ili njegovog iskaza u sudnici. Ti odgovori bi takođe mogli da sadrže informacije relevantne za utvrđivanje motiva, što bi pak moglo da dovede u pitanje kredibilitet i pouzdanost tog svedoka. Odbrana bi na osnovu takvih informacija mogla da ospori kredibilitet i pouzdanost tog svedoka.²⁶
- f) Pitanje da li odbrana treba da ima pristup takvim informacijama nije izričito propisano Pravilnikom, pa je u tom slučaju merodavno pravilo 5.²⁷
- g) Pravilo 5 nalaže panelu da odluke donosi u skladu sa članom 19(2) i (3) i načelima izloženim u pravilu 4.²⁸ Svaku dvosmislenost koja se ne može

²⁴ Pobijani nalog, stav 27.

²⁵ Pobijani nalog, paras 16, 21, 23.

²⁶ Pobijani nalog, stav 22.

²⁷ Pobijani nalog, stav 18.

²⁸ Pobijani nalog, stav 18. V. takođe pravilo 5, prema kojem, kada se u toku postupka javi pitanje koje nije regulisano Pravilnikom, panel donosi odluku u skladu sa članom 19(2) i (3) Zakona i načelima izloženim u pravilu 4. Pravilo 4(1) nalaže da se Pravilnik tumači u skladu s normativnim okvirom

otkloniti u skladu sa pravilom 4(1) panel je dužan da reši usvajanjem tumačenja koje je najpovoljnije po osumnjičenog ili optuženog u datim okolnostima.

- h) Kako dvosmislenost nije jasno rešena primenom pravila 4(1), izdavanje naloga o dostavljanju relevantnih delova prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom odbrani je u datim okolnostima tumačenje pravila koje je najpovoljnije po optuženog.²⁹
- i) Na direktno postavljeno pitanje ni tužilaštvo ni zastupnik žrtava nisu izneli mišljenje da panel nema pravo da naloži dostavljanje prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom odbrani.³⁰
- j) Konstatujući da su tužilaštvo i zastupnik žrtava zagovarali strogo tumačenje pravila 113(1), panel je prihvatio specifično prilagođeno rešenje tog pitanja koje su predložili zastupnik žrtava i tužilaštvo – da se odbrani dostave informacije iz odeljka 2 prijavnih obrazaca žrtava s dvojnim statusom.³¹
- k) Pre nego što budu dostavljeni odbrani, panel će obrasce redigovati u skladu sa izjašnjenjima tužilaštva i zastupnika žrtava o odgovarajućim redakcijama koje su neophodne da bi se obezbedila zaštita, bezbednost, fizičko i psihičko zdravlje, dostojanstvo i privatnost svih lica, odnosno redakcijama koje su neophodne prema pravilu 108.³²
- l) Taj postupak dopušten je na osnovu člana 40(2) Zakona i neophodan je da bi se u potpunosti poštovalo pravo optuženog da ispita svedoka

izloženim u članu 3 Zakona (temeljna načela) i, u odgovarajućim slučajevima, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku Kosova. Prema stavu (3), dvosmislenosti koje se ne mogu otkloniti u skladu sa stavom (1) rešavaju se usvajanjem tumačenja koje je najpovoljnije po osumnjičenog ili optuženog u datim okolnostima.

²⁹ Pobjani nalog, stav 20.

³⁰ Pobjani nalog, stav 19.

³¹ Pobjani nalog, stav 23.

³² Pobjani nalog, stav 25.

tužilaštva, a i šire, pravo na pravično suđenje.³³ Panel pored toga smatra da je sposobnost odbrane da ispita pouzdanost i kredibilitet svedoka tužilaštva bitna za sposobnost panela da utvrdi istinu, na šta ga obavezuje Pravilnik.

20. Zastupnik žrtava nije ukazao ni na kakvu očiglednu grešku u tom rasuđivanju, niti da je neophodno preispitivanje da bi se izbegla nepravda.

21. Zastupnik žrtava tvrdi da će još jedna posledica obelodanjivanja datog materijala stranama u postupku biti i to što će tužilaštvo morati da razmotri obelodanjivanje tog materijala u svim svojim predmetima. Panel smatra da je na tužilaštvu da, ukoliko to smatra potrebnim, podnese izjašnjenje o tome relevantnom panelu ako su mu potrebne smernice da bi ispunilo svoju obavezu obelodanjivanja propisanu Pravilnikom. Pored toga, kao što je već napomenuto, odlukom panela ne stvara se poseban osnov za obelodanjivanje, već se njome ispravlja situacija koja nije izričito regulisana Pravilnikom da bi se obezbedila pravičnost postupka.³⁴

B. DA LI U PRAVILNIKU POSTOJI DVOSMISLENOST U POGLEDU OBELODANJIVANJA
PRIJAVNIH OBRAZACA SVEDOKA S DVOJNIM STATUSOM

22. Zastupnik žrtava smatra da nema nikakve dvosmislenosti u pogledu odredbi pravila 113(1), i da u pobijanoj odluci nije bilo potrebno pribegavati pravilu 4(3) i članu 40(2).³⁵ On tvrdi da je pravilo 113(1) „potpuno jasno“,³⁶ i da je zabrana obelodanjivanja prijavnih obrazaca žrtava na snazi i nakon što se žrtvama odobri učešće u postupku.³⁷ Zastupnik žrtava takođe iznosi da se pravilo 113(9) bavi

³³ Pobijani nalog, stav 26.

³⁴ V. gore stav 18.

³⁵ Zahtev, stav 29.

³⁶ Zahtev, stav 30.

³⁷ Zahtev, stav 31.

pitanjima koja se tiču perioda nakon izricanja pravosnažne prvostepene presude i da „ono zato nije ograničeno na modalitete odobravanja učešća svedoka”.³⁸

23. Argumentacija zastupnika žrtava o tom pitanju svodi se na pokušaj ponovnog raspravljanja o stvari koja je već rešena. On ponavlja argumente koje je izneo ranije, kada je imao priliku da se izjasni o tom pitanju pre nego što je pobijani nalog izdat. Panel je ta izjašnjenja razmotrio. U stavu 19 gore dat je rezime najbitnijih zaključaka panela, uključujući i zaključak da Pravilnikom nije izričito propisano pitanje prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom. S obzirom da zastupnik žrtava sada iznosi nove argumente o tom pitanju koje ranije nije izneo, on nije pokazao da postoje valjani razlozi zašto ih nije ranije pokrenuo pred panelom.

24. Zastupnik žrtava osporava konstataciju panela da je intencija pravila 113(1) skraćivanje rasprave tokom postupka odobravanja učešća svedoka. On tvrdi da intencija zabrane iz pravila 113(1) nije bila da se skрати rasprava o tome koji svedoci ispunjavaju uslove za učešće, već da se obezbedi „maksimalna zaštita bezbednosti, dostojanstva i fizičkog i psihičkog zdravlja svih [žrtava-učesnika u postupku] od najranije faze njihove saradnje sa Specijalizovanim većima”.³⁹

25. Panel podseća da je pre usvajanja Pravilnika Specijalizovanih veća, Međunarodni krivični sud (u daljem tekstu: MKS) godinama razmatrao predloge za racionalizaciju postupka za odobravanje učešća svedoka zbog zastoja u obradi izuzetno velikog broja zahteva primljenih u okviru više postupaka.⁴⁰ Za razliku od toga, pred Specijalizovanim većima, zahvaljujući pravilu 113(1), strane u postupku i panel ne moraju da troše znatne resurse da bi raspravili da li treba

³⁸ Zahtev, stav 31.

³⁹ Zahtev, stav 35.

⁴⁰ V. pobijani nalog, stav 16 i fusnotu 18. V. takođe Van den Wyngaert, C., “Victims before International Criminal Courts: Some Views and Concerns of an ICC Trial Judge” (2011) 44 *Case Western Reserve Journal of International Law* 475; ICC, Report of the Court on the Review of the System for Victims to Apply to Participate in Proceedings, ICC-ASP/11/22 2012.

odobriti pojedinačne prijave žrtava za učešće u postupku. Osim toga, pobijanom odlukom se ne narušava intencija pravila 113(1) da pospeši efikasnost u obradi prijava žrtava za učešće u postupku jer se ona odnosi na mali broj prijava u ovom predmetu.

26. Panel će u nastavku razmotriti tvrdnju zastupnika žrtava da postupak prijavljivanja za učešće u postupcima pred Specijalizovanim većima „obezbeđuje maksimalnu zaštitu bezbednosti, dostojanstva i fizičkog i psihičkog zdravlja žrtava-učesnika u postupku”.⁴¹ Panel naglašava da postoji suštinska razlika između žrtve s dvojnim statusom i žrtve koja nema dvojni status kad je reč o zaštiti identiteta žrtve. Dok se identitet i ranije izjave žrtava bez dvojnog statusa ne obelodanjuju odbrani jer je tako propisano pravilom 113(1), odbrani su poznati identitet i svedočenje žrtava s dvojnim statusom zato što je tužilaštvo dužno da u skladu s pravilom 102(1)(b) obelodani identitet i sve ranije izjave žrtava s dvojnim statusom koje ima u posedu (osim ako nije naložena potpuna anonimnost). A odbrana ima isto tako pravo da bude upoznata sa informacijama koje utiču na kredibilitet ili pouzdanost svedoka tužilaštva ako je taj svedok *istovremeno* i žrtva-učesnik u postupku.

27. Zastupnik žrtava napominje da na osnovu pravila 113(9) žrtve koje su imenovane u pravosnažnoj presudi mogu da zatraže primerak te presude.⁴² Međutim, panel smatra da to ne menja zaključak da je svrha pravila 113 pre svega regulisanje postupka ocene prijava žrtava za učešće u postupku, a ne mogućnosti da će odbrana imati pristup ranijim izjavama svedoka tužilaštva za koje je utvrdila da sadrže informacije od bitnog interesa. Panel smatra da se pravilom 113(9) reguliše neposredna posledica odluke kojom se odobrava učešće žrtve u postupku. Nije utvrđena nikakva greška u rasuđivanju.

⁴¹ Zahtev, stav 35.

⁴² Zahtev, stav 31.

C. IZJAŠNJENJE ZASTUPNIKA ŽRTAVA O ČLANU 40(2) ZAKONA

28. Zastupnik žrtava ponovo ističe svoj stav da je pravilo 113 „jedino merodavno pravilo za regulisanje tog pitanja“, potvrđuje da je panel ovlašćen da izda pobijani nalog, ali dodaje da to ne znači da se on i slaže da panel treba da iskoristi to pravo.⁴³

29. Panel je u pobijanom nalogu konstatovao da je zastupnik žrtava jasno izneo svoj stav o tome da je pravilo 113 „jedino merodavno pravilo za regulisanje tog pitanja“, da prihvata činjenicu da je panel ovlašćen da izda nalog za dostavljanje odeljka 2 prijavnih obrazaca i da je iskazao spremnost da panelu pomogne u izvršenju naloga ukoliko ga panel izda.⁴⁴

30. Zastupnik žrtava takođe smatra da se diskreciono pravo panela da naloži obelodanjivanje prijavnih obrazaca aktivira tek ako panel odluči da u interesu pravičnosti postupka ne primeni pravilo 113. Zastupnik žrtava tvrdi da se ne bi smelo doći u tu fazu zato što je zabrana iz pravila 113(1) nedvosmislena.⁴⁵

31. Panel upućuje na razloge iznete u pobijanom nalogu i rezimirane u stavu 19 gore, na osnovu kojih je zaključio da je pitanje da li se relevantni delovi prijavnih obrazaca svedoka s dvojnim statusom mogu dostaviti odbrani dvosmisleno. Panel je u pobijanom nalogu naglasio da je dužan da omogući pravično i ekspeditivno suđenje i konstatovao da na osnovu člana 40(2) „može da usvoji postupke i modalitete koji su neophodni kako bi se omogućilo pravično i ekspeditivno vođenje postupka.“

32. Panel je odlučio da usvoji postupak iznet u pobijanom nalogu o dostavljanju datog materijala odbrani sa redakcijama koje su neophodno na osnovu pravila 108 ili da bi se obezbedila zaštita, bezbednost, fizičko i psihičko zdravlje, dostojanstvo i privatnost svih lica. Na taj način, panel je obezbedio puno poštovanje prava

⁴³ Zahtev, stav 41.

⁴⁴ Pobijani nalog, stav 9.

⁴⁵ Zahtev, stav 40.

optuženih da unakrsno ispitaju svedoke tužilaštva, uz istovremenu potvrdu značaja efikasnog vođenja postupka za priznavanje statusa žrtve-učesnika u postupku.

D. ZAKLJUČAK

33. Panel zaključuje da zastupnik žrtava nije pokazao da je u pobijanoj odluci napravljena očigledna greška u rasuđivanju ili da je preispitivanje neophodno da bi se izbegla nepravda.

V. DISPOZITIV

34. Iz navedenih razloga, panel **ODBIJA** zahtev.

/potpis na originalu/

Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Sreda, 12. april 2023.

Hag, Holandija